

Nr. 187/957/. Diepholz, 1948 m. rugpjūčio mėn. 23 d.

psl. 1

Šiandien vakare pasimatymas su Molotovu

Vieną valandą pasitarę britų ambasadoje, vakariečių pargalintieji diplomatai Maskvoje vakar paprašė naujo pasimatymo su Molotovu. Diplomatai vakariečių korespondentai praneša, kad šis, gal būt, paskutinis pasimatymas su TSRS užs. reik. ministriu Molotovu įvyks vakare.

Prancūzijos vyriausybė, o vėliau britai ir amerikiečiai dementavo pasklidusias žinias apie tariamus nuomonių skirtumus vakariečių diplomatų tarpe dėl naujo susitikimo su Molotovu. Šiuos gandus paskleidė Berlyno sov. licencijuotoji spauda ir radijas.

Britų spauda vis didėjančiu pesimizmu rašo apie pasitarimus Maskvoje. Pažymima, kad šis pasitarimas bus paskutinis.

Vakar Berlyne buvo ramu

Po kelių karštų dienų vakar Berlyne buvo visiškai ramu. Nei sovietų karinė policija, nei jų sektoriaus vokiečių policija nepažeidė vakariečių sektorių sienų. Per ankstyvesnės tris dienas sovietų karinė policija ir jų kontrolėje esanti vokiečių policija kelis kartus peržangė vakariečių sektorių sienas, pagrobdami 9 vak. sektorių vokiečių policininkus, kurių 3 pavyko pabėgti. Vak. kariniai gubernatoriai sov. atstovams įteikė protestą, reikalaudami šiuos policininkus paleisti. Ties Potsdamo aikšte, britų kar. gub. įsakymu, baltais rūšiais paženklinėti tramvajaus bėgiai, kuriais einanti sektorių riba. Pasieniu sustiprinti patruliai.

Sovietai ir toliau praneša apie darysimus "juodosios rinkos" užgimimus. Vakariečiai aiškina, kad jie irgi nepalaiko "juod. rinkos", bet mano, kad, šalinant šią negerovę, reikia visiems bendradarbiauti. Britų spauda ryšium su paskutiniaisiais įvykiais Potsdamo aikštėje ir ties Fridrichstrasės stotimi rašo apie sovietų bandymus išplėsti savo valdžią visame Berlyne. Amerikiečių sekt. karinis gubernatorius oficialiai praneša, kad šie sovietų incidentai veda prie karo.

- Vak. kariniai gubernatoriai protestavo dėl Centr. Anglijos Įstaigos vedėjo dr. Mueckenberger areštavimo.

- JAV kar. gub. Vokietijai gen. Clay spaudos konferencijoje žurnalistams davė žinių apie Berlyno aprūpinimą oro keliu. Vakar pirmieji amerikiečių keturmotorniai Sky Master lėktuvai iš britų aerodromo ties Celle nuėję anglį Berlynan. Anksčiau šie lėktuvai skraidė iš Rhein-Pfalz.

Gen. kons. Lomakin jau turi "šipkartę"

Iš Vašingtono pranešama, kad sov. gen. kons. Lomakinas, kuriam JAV valst. departamentas atėmė savo sutikimą, pareikalavęs iš TSRS jį atšaukti iš konsulo posto, jau nusipirko sau ir savo šeimai kelionės bilietą. Šią savaitę jis išplauks į Stockholmą vienu švedų-amerikiečių bendrovės laivu. Spaudos korespondentams teiraujantis, ar būtų suteikta Lomakinui globa JAV, jei jis jos panorėtų kaip privatus asmuo, oficialūs valst. departamento sluoksniai pareiškė, kad Lomakinas privalas išvykti iš JAV ir jokios pagalbos jis negautų. Buvo taip pat pabrėžta, kad ligi šiolei dar nesą žinoma apie tokį Lomakino prašymą. Sovietų vicekonsulas N. Yorke Čepurnik pranešas, kad jam esą žinoma, jog Lomakinas negrįšias į TSRS.

- Mokytoja Kossinkina, kuri šiuo metu gydosi Rooseveltto vardo ligoninėje, pamažu sveikstanti. Jos gyvybei jau nęresias pavojus. Ligonė nepriima jokių "lankytojų", kuriuos jai siunčia Lomakinas.

Žydai linksta separatinei taikai su arabų valstybėmis

Vakar pirmą sykį po antrų ginklų paliaubų Jeruzalėje ties Damasko vartais JT stebėtojų akivaizdoje susitiko aukštieji žydų ir arabų karininkai. Buvo tartasi viešuosius miesto pastatus palikti neutraliais.

Pranešama, kad žydai JT inešę pasiūlymą su arabų valstybėmis sudaryti separatinę taiką.

Jeruzalėje šiuo metu maisto yra pakankamai, tačiau prie vandens vėžinių stovi ilgos eilės. Vienam gyventojui per dieną skiriama 9 l vandens.

Laiškas iš Fallingbostelio - Rašo I. Filipavičius.

Jau antra savaitė, kai mes, 90 dedelstorfiečių, atvykome į Fallingbostelio emigraciję pereinanąją stovyklą. Tą dieną, išlydėję jus į naują gyvenvietę, ir mes sėdome į traukinį ir tą patį vakarą įsijungėme į Fallingbostelio stovyklos 10.000 DP masę. Gyvendino čia mus t.v. "rusų zonoje", kur pastatai dar nebaigti galutinai įrengti, kur vėjo nešamas aikščių smėlis įkariai lenda akysna, kur nešvaru ir nesvetinga. Toliau nuo mūsų, už sugriauto kaimo rinkų klubo, yra ir kitas rajonas - vad. "amerikiečių zona". Tenai afidevitiškai rinkai arba jų šeimos, žydai ir kt. privilegijuotasis luomas. Bet mes žmonės su praktika: įsitaisėme neblogai, net jaukiai. Mūsų centras dabar yra 15 bloko, kur nuolatos susitinkame pasidalinti naujienomis ir išpūdžiais. Čia radome apie 600-700 lietuvių, jų tarpe ir Dedelstorfo ir Seedorfo kilmės, ir šiaip pažiūstančių. Veikia čia ir LTB komitetas, o sekmadieniais lietuviai katalikai susirenka pamaldų gražiai išpuoštoje koplyčioje.

Jau antrą dieną po atvykimo prasidėjo mūsų stovėjimai eilutėse prie bendros ir vizų registracijos, prie rentgeno, okultisto, skiepy kabineto ir kt. Pagaliau - Australijos gydytojas ir konsulas. Kartais ši grandinė netikėtai nutrūksta, ir žmogus vėl turi nuo pat vidurio kelio pasukti iš naujo. Ir taip nuo Ainošiaus prie Kaipošiaus. Nežiūrint to, šiandieną jau yra dedelstorfiečių priimtų konsulo emigracijai Australijon. Į juos žiūrime su pavydu, o pasikalbėjimuose juokaudami atšaliame apie anuos, kaip apie žmones su "arklio širdimi" ir "karvės plaučiais". Tačiau čia tik juokaujame. Turime ir tokių, kurie kraujo spaudimas aparate parodo nepaprastai aukštą skaičių, arba, kurio plaučiuose, kaip saulėje, netikėtai atsiradusios dėmės. Dažnam ir sapne neprisitaikydavo, kokius netikusius vidurius nešiojosi. Tokiems duoda keletą mėnesių pasitaisyti. Laimingieji gi dar turi kelias savaites palaukti vizų ir transporto. Ilgiau čionai pabuvę ir atsipalaidavę nuo pirmųjų išpūdžių, mes vis labiau pajuntame, kaip sunku yra palikti Europą, su kuria suaugome siela ir kūnu.

Jau išėjo iš spaudos Pr. Ketarausko redaguota astronominio pobūdžio belestistine forma parašytoji knyga "Svajonės apie žemę ir dangų". Šioje knygoje yra daug mokslo žinių apie dangaus kūnus ir jų reiškinius, todėl besidomintieji visatos klausimais bei moksleiviai čia gali rasti nemažai sau vertingos mokslo medžiagos. Knygos kaina 2,5 DM. Ją galima pirkti pas spaudos platintoją Vl. Petrauską, gyv. 8 bl. 2 kamb., o nuo 20,30 iki 21,30 val. 4 bl. prie įėjimo į virtuvę. Tenai pat galima pirkti ir Seedorfo papaltiečių stovyklos vaizdų albumų. Knygos kaina 6 DM.

I v a i r i o s k i t o s ž i n i o s:

- Iš Atėnų pranešama apie sukilėlių pozicijų užėmimą Gramos kalnyne. Vyriausybės kariuomenė, persekiodama sukilėlius, vienoje vietovėje užtikino 500 vaikų, kuriuos sukilėliai buvo pagrobę ir vežėsi su savimi. Vaikams grėsė bado mirtis. JT gen. sekr. Tr. Ly gavo Albanijos ir Graikijos protesto notas dėl abipusio sienų pažeidimo. Albanija kaltina Graikiją, kad ši, kovodami su sukilėliais, tris kartus peržengė jos sieną. Graikijos vyriausybė Albaniją kaltina už sukilėlių palaikymą ir leidimą jiems operuoti iš Albanijos teritorijos.

Nors Graikijos vyriausybė savo laimėjimui Gramos kalnyne skiria didelės reikšmės, užsienio korespondentai praneša, kad tai nesąs galutinis laimėjimas. Makedonijoje ir vidurio Graikijoje užvirė naujos kovos, kuriose dalyvauja apie 11.000 sukilėlių. Taip pat galima esą laukti, kad Albanijoje esantieji sukilėliai persimesią į kurią nors naują vietovę.

- Iš Berlyno pranešama, kad amerikiečių gub. spaudos vedėjo pavaduotojas sovietų kar. policijos areštuotas tuo metu, kai jis bandė fotografuoti sovietų džipą, kuriam važiuojant jis 10 metrų pasitraukė į sov. sektorių.

- Iš Jugoslavijos pranešama, kad vakar čionai iš Jugoslavijos perbėgę du jug. armijos karininkai: gen. št. kap. Gorcevič ir ltn. Lučnik. Jie pasakoja apie prasidėjusius didžiulius valymus Tito politinėje grupėje.

- Lenkų tremtinių laikraštis "Spaudos žinios" iš Paryžiaus praneša, kad Prancūzijos vyriausybė pradėjo pasitarimus su IRO dėl Vokietijoje esančių DP stovyklų perkėlimo Prancūzijoje. Prancūzija siūlanti perkelti į ir naujai įkurti naujas DP stovyklas savo lėšomis. Atkeltieji DP stovyklų gyventojai turėtų pasirašyti darbo sutartis. Ši Prancūzijos iniciatyva - kaip sako laikraštis - išspręstų vieną sunkiausių šiandienų DP problemų - DP šeimų emigraciją.

Leidžia Dedelstorfo LTB Komitetas. Redaguoja Salomėja Narkelionaitė. Redakcijos ir Administracijos adresas: mūriname rajone bl. 34/8 ir 3E/26.